

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
คม ชัด ลึก	11 พ.ย. 2551	-	-	14

14 กำจัดขยะด้วย 'ไส้เดือนดิน'

ต่อยอดอ่านวิจัยสู่ชุมชนต้นแบบ

ความสำเร็จในการคิดค้นวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ด้วยไส้เดือนดินและผลิตภัณฑ์ปุ๋ย/น้ำหมักชีวภาพจากมูลไส้เดือนดินในเชิงพาณิชย์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ไม่เพียงอึก้าของผลงานวิจัยเด่นที่แปรสภาพให้เห็นเป็นรูปธรรม แต่ยังมี การขยายผลไปสู่เกษตรกรและชุมชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ภายใต้โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะอินทรีย์ด้วยไส้เดือนดินไปสู่ชุมชนต้นแบบ

โครงการนี้เกิดขึ้นหลังจาก รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มอบหมายให้รศ.ดร.อานันท์ ตันโซ อาจารย์ภาควิชา

ปัญญา เจริญวงศ์ (ที่ 2 จากซ้าย) นายกสมาคมสื่อสารมวลชนเกษตรฯ นำคณะเยี่ยมชมโรงเพาะไส้เดือนดินแบบ

ผลิตภัณฑ์ปุ๋ย/น้ำหมักชีวภาพจากมูลไส้เดือนดิน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
คม ชัย ลึก	11 พ.ย. 2551	-	-	14

ทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม คณะผลิตกรรม
การเกษตรและผู้เชี่ยวชาญได้เตือนดินของ
มหาวิทยาลัยเป็นหัวน้ำรับผิดชอบ โดย รศ.ดร.
อานัฐได้อธิบายถึงแนวคิดในการจัดสร้างโรงเรียน
ต้นแบบการกำจัดขยะอินทรีย์ด้วยไส้เดือนดินใน
ระดับชุมชนว่า

โครงการนี้จะดำเนินการจัดสร้างโรงเรียน
ต้นแบบในพื้นที่เป้าหมาย 5 แห่ง ใน จ.เชียงใหม่
มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบกำจัด
ขยะอินทรีย์และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ให้
เดือนดินในระดับ 10 ต้นต่อวัน สำหรับใช้กำจัด

ขยะอินทรีย์ควบคู่กับการถ่ายทอดความรู้ด้านการ
จัดการขยะอินทรีย์ให้แก่หน่วยงานและประชาชน
รวมถึงผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักมูลไส้เดือนดิน
รูปแบบกำจัดขยะอินทรีย์นั้นจะเลือกใช้ไส้
เดือนดินสายพันธุ์ท้องถิ่นของไทย ในการย่อย
สลายขยะอินทรีย์ให้เปลี่ยนเป็นมูลไส้เดือนดิน
และน้ำหมักมูลไส้เดือนดิน โดยในกระบวนการ
กำจัดขยะอินทรีย์จะไม่มีพลังงานเข้ามาเกี่ยวข้อง

ในระบบและการดำเนินงานยั่งยืนประสิทธิภาพ
การกำจัดยิ่งสูง ซึ่งตรงข้ามกับวิธีกำจัดขยะด้วย
การฝังกลบและเผาไหม้ เนื่องจากตัวไส้เดือนดิน
เหล่านั้นเพิ่มจำนวนมากขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป

“ใครอยากเลี้ยงไส้เดือนเพื่อการค้าหรือเพื่อ
ผลิตปุ๋ยหมักหรือกำจัดขยะ อยากแนะนำให้เป็น
สายพันธุ์ไทยมากกว่า แม้ว่ากินอาหารไม่เก่ง แต่ก็
ไม่เป็นพิษต่อสภาพแวดล้อม” รศ.ดร.อานัฐกล่าว

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
คม สด ลึก	11 พ.ย. 2551	-	-	14

และระบุว่าไส้เดือนสายพันธุ์ไทยนั้นจะกินอาหารเฉลี่ย 120-150 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กรัมต่อวัน โดยปกติไส้เดือนดินสายพันธุ์ไทย 1 กิโลกรัมจะมีประมาณ 1,200 ตัว จึงควรได้รับอาหารประมาณ 120-150 กรัมต่อวัน

หัวหน้าโครงการเผยแผ่ชื่อว่า การกำจัดขยะอินทรีย์ด้วยวิธีนี้ค่อนข้างง่ายและรวดเร็วในระดับครัวเรือน สามารถทำได้ที่พื้นที่หากได้รับการถ่ายทอดเทคนิควิธีที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นเมื่อชุมชนยอมรับและทำตามก็จะเกิดการแยกขยะอินทรีย์กับขยะแห้งออกจากกัน และขยะอินทรีย์จะถูกนำไปทิ้งในบ่อกำจัดขยะด้วยไส้เดือนดินจนหมดจะเหลือแต่ขยะแห้งที่เทศบาลต้องจัดเก็บไปกำจัด เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยและช่วยให้บ่อฝังกลบขยะของเทศบาลเต็มช้าลง

โรงเรียนต้นแบบดังกล่าวสามารถผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินได้ไม่น้อยกว่า 432 ตันต่อปี และนำหมักมูลไส้เดือนดินไม่น้อยกว่า 1,440,000 ลิตรต่อปี นอกจากนี้ยังใช้เป็นแหล่งศึกษาดูงานของเกษตรกร และผู้สนใจ

วันที่ 28-30 พฤศจิกายนนี้ สถาบันวิทยุ มก. ร่วมกับสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้จัดทริปพิเศษ "ทัวร์เกษตร 75 ปีแม่โจ้" เยี่ยมชม "เทคนิคการเลี้ยงไส้เดือนดิน" เชิงพาณิชย์ พร้อมเรียนรู้การเกษตรอื่นๆ อีก 20 กว่าแห่งของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สนใจโทร. 0-2942-8069-71 ต่อ 114 (รับเพียง 40 ท่าน)

● สุรพันธ์ อัคระ ●